

5. klass

Käsitöö ja kodundus

Õpitulemused	Õppesisu
• Kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid. • Kirjeldab looduslike kiudainete saamist, põhiomadusi, kasutamist ja hooldamist. • Heegeldab põhisilmuseid ning tunneb mustrite ülesmärkimise viise ja tingmärke. • Heegeldab lihtsaid mustreid. Kavandab ja heegeldab lihtsa eseme vastavalt oma võimetele ja soovile. • Oskab luua silmuseid, kududa parempidiseid ja pahempidiseid silmuseid, sõlmelist ja silmuselist kooserva, tunneb erinevaid lihtsaid koemustreid. • Kavandab ja koob vastavalt oma võimetele ja soovile eseme (peapael, kaelus, kott, mänguasi vms.) • Eristab telgedel kootud kangaid trikootaazist ning võrdleb nende omadusi. • Seab õmblusmasina töökorda, traageldab ning õmbleb lihtõmblust ja palistust, kujundab lihtsa eseme või meene.	Käsitöö Kavandamine. Idee ja kavandi tähtsus eset valmistades. Ideede leidmine ja edasiarendamine kavandiks. Tavad ja kombed. Materjaliõpetus. Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. Õmblusniidid, käsitööniidid ja -lõngad. Heegeldamine. Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine, poolsambad, ühe- ja kahekordsed sambad. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Skeemi järgi heegeldamine. Silmuste kasvatamine ja kahandamine. Ringheegeldamine. Heegeldustöö viimistlemine. Kudumine. Silmuste loomine. Parempidine silmus, ripskude, sõlmeline serv. Pahempidine silmus, parempidine kude, soonik. Silmuseline serv. Õmblemine. Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga. Ohutusnõuded. Õmblusmasina niiditamine. Lihtõmblus. Sik-sak äärestus. Litsad kaunistupisted.
• Teab, mis toiduained riknevad kergesti, ning säilitab toiduaineid sobival viisil. • Valmistab lihtsamaid tervislikke toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külma- ja kuumtöötlemistehnikaid. • Katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja -kaunistused. • Teeb korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid. • Teab väljendite „kõlblik kuni ...” ja „parim enne ...” tähendust.	Kodundus Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloostus. Kasutab mõõtenõusid ja kaalu ning oskab teisendada mahu- ja massiühikuid; Toiduainete eeltöötlemine, külma- ja kuumtöötlemine. Kartulite, makaronide, munade keetmine. Toor- ja segasalatid, kastmed. Külmad ja kuumad joogid. Pannkoogid või omlett lisandiga. Kuumtöötlemata magustoidud. Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loominguviisid. Lauapesu, -

• Käitub keskkonnahoidliku tarbijana.	nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks. Tarbijakasvatus. Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle.
• Teadvustab end rühmatöö, projektitöö ja teiste ühistöös toimuvate tegevuste liikmena; • kasutab ülesannet lahendades ainekirjandust ja teabeallikaid; • valmistab omanäolisi tooteid, kasutades erinevaid töötlemisvõimalusi; • esitleb ja analüüsib tehtud tööd.	Projektitöö Rahvuslikud paelad (otstarbe ja tehnikatega tutvumine, ehte või suveniiri kavandamine, valmistamine. Maagilised mustrid, märgid. (märkide tähenduste uurimine, templete ja šabloonide valmistamine, trükkimine tekstiilile). Esemekavandamine ja viimistlus.